2012/2031(INI)

2.3.2012

MIETINTÖLUONNOS

eläinten suojelusta kuljetuksen aikana
(2012/2031(INI))

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta

Esittelijä: Janusz Wojciechowski

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS 3

PERUSTELUT 7

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

eläinten suojelusta kuljetuksen aikana
(2012/2031(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission 10. marraskuuta 2011 Euroopan parlamentille ja neuvostolle antaman kertomuksen eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana annetun asetuksen (EY) N:o 1/2005 vaikutuksista (COM(2011)0700),

– ottaa huomioon komission 15. helmikuuta 2012 neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle antaman tiedonannon eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevasta Euroopan unionin strategiasta vuosille 2012□2015 (COM(2012)0006),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 13 artiklan, jonka mukaan laatiessaan ja pannessaan täytäntöön unionin politiikkoja unioni ja jäsenvaltiot ottavat eläinten, jotka ovat tuntevia olentoja, hyvinvoinnin vaatimukset täysimääräisesti huomioon,

– ottaa huomioon 12. lokakuuta 2006 antamansa päätöslauselman eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevasta yhteisön toimintasuunnitelmasta vuosiksi 2006–2010[1],

– ottaa huomioon 22. toukokuuta 2008 antamansa päätöslauselman EU:n uudesta eläinten terveyttä koskevasta strategiasta vuosiksi 2007–2013[2],

– ottaa huomioon 5. toukokuuta 2010 antamansa päätöslauselman eläinten suojelun ja hyvinvoinnin toimintasuunnitelman 2006–2010[3] arvioinnista,

– ottaa huomioon 15. marraskuuta 1996 antamansa päätöslauselman eläinten suojelua kuljetusten aikana koskevan direktiivin 91/628/ETY muuttamiseksi direktiivin 95/29/EY täytäntöönpanosta[4],

– ottaa huomioon 22. joulukuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta,

– ottaa huomioon Euroopan parlamentin 25. helmikuuta 2010 antaman kirjallisen kannanoton 54/2009 teurashevosten kuljetuksiin Euroopan unionissa,

– ottaa huomioon Euroopan parlamentin 30. marraskuuta 2011 antaman kirjallisen kannanoton 49/2011 kahdeksan tunnin enimmäisrajoituksen asettamiseen teuraseläinten kuljettamiselle Euroopan unionissa,

---

[1] EUVL C 308E, 16.12.2006, s. 170.
[2] EUVL C 279E, 19.11.2009, s. 89.
[3] EUVL C 81E, 15.3.2011, s. 25.
[4] EYVL C 362/05, 2.12.1996, s.331.

– ottaa huomioon Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) tammikuussa 2011 julkaistun tieteellisen lausunnon eläinten hyvinvoinnista kuljetuksen aikana[1],

– ottaa huomioon lähes miljoonan eurooppalaisen allekirjoittaman 8hours.eu -vetoomuksen, jossa he pyysivät kahdeksan tunnin enimmäisrajoituksen asettamista teuraseläinten kuljetukselle,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan mietinnön sekä liikenne- ja matkailuvaliokunnan mietinnön (A7-0000/2012),

A. ottaa huomioon, että kaiken eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevan toiminnan perustana tulisi olla kanta, että eläimet ovat tuntevia olentoja, joiden erityiset tarpeet on huomioitava, kuten myös se, että eläinten suojelu on 2000-luvulla ihmisyyden osoitus ja haaste eurooppalaiselle sivistykselle ja kulttuurille,

B. ottaa huomioon, että taloudellisista syistä johtuen eläinten kuljetus on välttämätöntä, kuitenkin se kasvattaa eläintuotannon taloudellisia kustannuksia, jotka koituvat toisaalta viljelijöiden ja kotieläintuottajien, toisaalta kuluttajien maksettaviksi,

C. ottaa huomioon, että eläinten kuljetus lisää sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä kustannuksia (lisääntynyt liikenne, hiilidioksidin lisäpäästöt),

D. ottaa huomioon, että lihan ja muiden eläintuotteiden kuljetus on teknisesti helpompaa ja taloudellisesti järkevämpää kuin elävien eläinten kuljettaminen,

E. ottaa huomioon, että eläinten suuret kuljetusmatkat lisäävät sekä eläintautien että ihmisten sairauksien tarttumisuhkaa,

F. ottaa huomioon, että eläinten hyvinvoinnin periaatteiden noudattaminen vaikuttaa eläintuotteiden laatuun ja välillisesti ihmisten terveyteen,

G. ottaa huomioon, että eläinten teurastus ja lihan jalostus mahdollisimman lähellä eläinten kasvatuspaikkaa on tärkeätä maaseudun ja sen kestävän kehityksen edistämiselle,

H. ottaa huomioon, että eläinten kuljetusolosuhteet kiinnostavat Euroopan unionin kansalaisia ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjä,

Yleisarvio

1. panee merkille komission neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 toteuttamisen etenemistä koskevan kertomuksen, jonka päätelmien mukaan asetus on vaikuttanut myönteisesti, vaikkakaan ei riittävästi eläinten hyvinvointiin kuljetuksen aikana;

2. on huolissaan siitä, että kertomuksen jäsenvaltioista peräisin olevat tiedot, ilman tarkistusmahdollisuutta, eivät ehkä varsinkaan jäsenvaltioiden erilaisista menetelmistä ja valvontavälineistä johtuen täysin vastaa eläinkuljetusten todellista tilaa;

[1] EFSA Journal 2011; 9(1):1966 [125 pp.].

3. katsoo, että koska eläinten kuljetusolosuhteiden valvontajärjestelmä on jäsenvaltioissa tehoton ja heikko, vaikuttaa aiheelliselta harkita jäsenvaltioissa erityisten valvontaelinten perustamista, jotka valvoisivat eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevien säädösten noudattamista, mukaan lukien eläinten kuljetusolosuhteita;

4. toteaa, että komission kertomus ei sisällä eläinten kuljetuksen kaikkien taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöä koskevien kustannusten kattavaa arviointia ja periaatteessa tyytyy huomioimaan kuljetusyritysten kustannukset; tämän johdosta kehottaa komissiota esittämään kattavan arvioinnin kaikista eläinten kuljetusten aiheuttamista taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristöä koskevista kustannuksista;

5. pahoittelee, että komissio ei esittänyt kattavaa analyysia, joka perustuu laskelmiin elävien eläinten kuljetuskustannusten vaikutuksesta lihatuotteiden hintaan Euroopan unionissa ja tyytyi vain perustelemattomaan näkemykseen, että kuljetusyritykset eivät ole onnistuneet siirtämään näitä kustannuksia elintarviketeollisuuden muille toimijoille.;

6. kehottaa komissiota yllä mainitun varauman johdosta tekemään kattavan analyysin eläinten kuljetuskustannusten vaikutuksesta lihatuotteiden hintaan unionin markkinoilla;

7. korostaa, että ajanjaksona 2005□2009 kuljetettujen eläinten määrä kasvoi selvästi: nautakarjan 8 prosenttia, sikojen 70 prosenttia, lampaiden 3 prosenttia ja ainoastaan hevosten määrä laski 17 prosenttia, minkä johdosta ei saavutettu neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 johdannon kohdassa 5 asetettua tavoitetta, jonka mukaan "eläinten hyvinvoinnin vuoksi olisi pitkät eläinkuljetukset, myös teuraseläinten kuljetukset, rajoitettava vähimpään mahdolliseen";

8. katsoo, että koska asetus ei ole täyttänyt tavoitettaan eläinkuljetusten rajoittamisen osalta, unionin politiikka tulisi tältä osin tarkistaa ja suunnata paikallisen tuotannon ja pienten paikallisteurastamoiden sekä lihanjalostuksen tukemiseen tukeutuen teuraseläinten toimituksiin lähietäisyydeltä;

9. vaatii, että harkitaan uudelleen teuraseläinten kuljetusajan rajoittamista kahdeksaan tuntiin poikkeuksin, jotka johtuvat maantieteellisistä olosuhteista ja tieteellisin tutkimustuloksin vahvistetusta mahdollisuudesta kuljettaa eräitä eläinlajeja pidempään edellyttäen, että eläinten hyvinvoinnin periaatteita noudatetaan;

Kuljetusten taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöä koskevat kustannukset

10. pitää tervetulleena toteamusta eläinkuljetusten laadun parantumisesta, mutta katsoo kuitenkin, että yllä mainittu komission päätelmä perustuu teurastamoissa ja elävien eläinten kuljetuksen alalla toimivien kaupan edustajien ja kuljetusyritysten haastattelututkimuksiin; tämän johdosta komission suorittamien haastattelututkimusten tulokset eivät ehkä kattavasti ilmennä asian todellista tilaa;

11. kehottaa komissiota yllä mainitun varauman johdosta laatimaan puolueettoman ja luotettavan arviointijärjestelmän eläinten hyvinvoinnista kuljetuksen aikana;

12. on tyytyväinen siihen, että komissio kertomuksessaan käytti EFSA:n esittämiä tieteellisiä tutkimuksia, joiden mukaan hevosten kuljetusaikoja on lyhennettävä huomattavasti, mikä vastaa parlamentin 25. helmikuuta 2010 antaman kirjallisen kannanoton ehdotuksia;

13. katsoo, että EFSA:n tutkimustulosten valossa hevosten kuljetusaikaa pitäisi ehdottomasti lyhentää ja muiden tuotantoeläinten osalta tällaista tarvetta pitäisi perusteellisesti harkita;

Asetuksen valvonta ja täytäntöönpano

14. on tyytyväinen tietoihin eläinten kuljetusta seuraavan satelliittipaikannusjärjestelmän käyttöönotosta, pahoitellen samalla, että järjestelmää käytetään jäsenvaltioissa vain vähäisessä määrin eläinkuljetusten valvontaan;

15. on huolestunut siitä, että jäsenvaltioissa on huomattavia eroja eläinten kuljetusta koskevien säädösten toimeenpanoasteessa; kehottaa komissiota tämän johdosta ryhtymään toimiin kattavan yhtenäisen kuljetusolosuhteiden valvonnan takaamiseksi;

16. on huolissaan tiedoista, joiden mukaan asetuksen määräysten tulkinnassa on huomattavia eroja eri jäsenvaltioissa, mikä on uhka asetuksen tavoitteille ja vääristää kilpailua; kehottaa komissiota tämän johdosta panemaan alulle asetuksen muutokset, jotka poistavat sen monitulkintaisuuden;

17. on huolestunut tiedoista, joiden mukaan eräissä jäsenvaltioissa siedetään asetuksen säännösten selkeitä rikkomuksia, muun muassa hyväksytään toteutuskelvottomia reittisuunnitelmia;

18. kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan valvontaa lakatakseen sietämästä asetusta rikkovia ja eläinten kuljetusolosuhteita huonontavia käytäntöjä;

19. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Euroopan unionissa on vuodesta 1977 alkaen annettu sääntöjä eläinten hyvinvoinnista kuljetuksen aikana. Näillä säännöillä pyritään poistamaan elävien eläinten kaupan teknisiä esteitä samalla kun turvataan eläinten hyvinvoinnin korkea taso. EU:n lainsäädäntö saatettiin ajan tasalle eläinten suojelua kuljetuksen aikana koskevalla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1/2005, joka astui voimaan 5. tammikuuta 2007.

Asetuksen 32 artiklan mukaan komissio antaa parlamentille neljän vuoden kuluessa asetuksen soveltamisen alkamisesta (5. tammikuuta 2011 mennessä) kertomuksen "tämän asetuksen vaikutuksista kuljetettavien eläinten hyvinvointiin ja elävien eläinten kauppavirtoihin laajentuneessa yhteisössä. Erityisesti kertomuksessa on otettava huomioon tieteellinen näyttö eläinten hyvinvointitarpeista ja kertomus satelliittipaikannusjärjestelmän käyttöönotosta sekä tämän asetuksen sosiaalis-taloudelliset vaikutukset, myös alueelliset näkökohdat. Kertomukseen voidaan liittää tarvittaessa aiheellisia lainsäädäntöehdotuksia, jotka koskevat pitkiä kuljetuksia erityisesti kuljetusmatka-aikojen, lepojaksojen ja tilavaatimusten osalta". Komissio on esittänyt kertomuksen 10. marraskuuta 2011.

Esittelijä suhtautuu myönteisesti komission kertomukseen neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 soveltamisen tämänhetkisestä tilasta, vaikkakin katsoo, että kertomuksessa ei ole eläinten kaikkien taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöä koskevien kustannusten kattavaa arviointia. Lisäksi esittelijä on huolestunut siitä, että kertomuksen jäsenvaltioista peräisin olevat tiedot, ilman tarkistusmahdollisuutta, eivät ehkä varsinkaan jäsenvaltioiden erilaisista menetelmistä ja valvontavälineistä johtuen täysin vastaa eläinkuljetusten todellista tilaa.

Kertomuksen mukaan ajanjaksona 2005–2009 kuljetettujen eläinten määrä kasvoi selvästi: nautakarjan 8 prosenttia, sikojen 70 prosenttia, lampaiden 3 prosenttia ja ainoastaan hevosten määrä laski 17 prosenttia, minkä johdosta ei saavutettu neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 johdannon kohdassa 5 asetettua tavoitetta, jonka mukaan "eläinten hyvinvoinnin vuoksi olisi pitkät eläinkuljetukset, myös teuraseläinten kuljetukset, rajoitettava vähimpään mahdolliseen". Näin ollen ei ole saavutettu asetuksen tavoitetta eli eläinkuljetusten rajoittamista, minkä johdosta unionin politiikka tulisi tältä osin tarkistaa.

Esittelijä katsoo, että lihan ja muiden eläintuotteiden kuljetus on teknisesti helpompaa ja taloudellisesti järkevämpää kuin elävien eläinten kuljettaminen, ja siten on ryhdyttävä paikallista myyntiä ja elintarvikeketjun lyhentämistä edistäviin toimenpiteisiin. Unionin politiikkaa tulisi tältä osin tarkistaa ja suunnata paikallisen tuotannon ja pienten paikallisteurastamoiden sekä lihanjalostuksen tukemiseen tukeutuen teuraseläinten toimitukseen lähietäisyydeltä.

Esittelijä katsoo erityisesti, että on otettava huomioon lähes miljoonan eurooppalaisen allekirjoittama 8hours.eu -vetoomus, jossa he pyysivät kahdeksan tunnin enimmäisrajoituksen asettamista teuraseläinten kuljetukselle.

Kertomuksessa myönnettiin, että kuljetusyrityksille lankesi valtaosa huomattavasti kasvaneista kustannuksista eläinten hyvinvointia koskevien määräysten noudattamisen takaamiseksi, erityisesti johtuen ajoneuvojen välttämättömästä mukauttamisesta varustamalla ne eristetyillä katoilla, juottolaitteilla, juomaveden lämmitysjärjestelmillä, satelliittipaikannusjärjestelmillä ja koneellisilla ilmanvaihtolaitteilla sekä kasvaneista työvoima- ja polttoainekustannuksista. Kustannukset eivät näy elävien eläinten kuljetusten markkinahinnoissa, koska ne pysyivät vakaina tai jopa laskivat. Esittelijä katsoo, että myös muiden eläintuotannon toimijoiden tulisi osallistua näihin kustannuksiin.

Eläinten hyvinvointia koskevien määräysten harmonisoitu soveltaminen ja täytäntöönpano on tärkeää eläinten hyvinvointia koskevien tiukkojen vaatimusten säilyttämiseksi ja markkinoiden vääristymien estämiseksi EU:ssa. Selvityksessä todetaan, että eräissä jäsenvaltioissa on lainsäädännön soveltamisessa huomattavia puutteita. Esittelijä katsoo siten, että on jatkettava toimia unionin sääntöjen soveltamisen ja täytäntöönpanon yhdenmukaistamiseksi paremmin. Esittelijä katsoo erityisesti, että hyödyllisiä olisivat täytäntöönpanotoimenpiteet, jotka erittelevät yksityiskohtaisesti käytettävät valvontatoimenpiteet sekä yhdenmukaiset seuraamukset.

Esittelijä esittää komissiolle muutaman tärkeän päätelmän, jotka koskevat erityisesti:

– eläinten kuljetuksen kaikkien taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöä koskevien kustannusten kattavaa arviointia ja niiden vaikutuksen tutkimista lihatuotteiden hintaan Euroopan unionissa,

– puolueettoman ja luotettavan arviointijärjestelmän laatimista eläinten hyvinvoinnista kuljetuksen aikana,

– harkintaa lainsäädäntöaloitteesta, joka tähtää teuraseläinten kuljetusajan rajoittamiseen kahdeksaan tuntiin poikkeuksin, jotka johtuvat maantieteellisistä olosuhteista ja tieteellisin tutkimustuloksin vahvistetusta mahdollisuudesta kuljettaa eräitä eläinlajeja pidempään edellyttäen, että eläinten hyvinvoinnin periaatteita noudatetaan,

– jäsenvaltioihin kohdistettaviin toimiin ryhtymistä eläinten olosuhteiden kattavan ja yhtenäisen valvonnan takaamiseksi.

Esittelijä pyytää jäsenvaltioita harkitsemaan erityisten valvontaelinten perustamista, jotka valvoisivat eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevien säädösten noudattamista, mukaan lukien eläinten kuljetusolosuhteita ja kehottaa lopettamaan asetusta rikkovat ja eläinten kuljetusoloja huonontavat käytännöt.